

ODGOVORI NA DODATNA PITANJA KOMITETA ZA EKONOMSKA, SOCIJALNA I KULTURNA PRAVA U VEZI SA TREĆIM PERIODIČNIM IZVJEŠTAJEM O PRIMJENI MEĐUNARODNOG PAKTA O EKONOMSKIM, SOCIJALNIM I KULTURNIM PRAVIMA

7(a) (Obaveze države stranke),

7. Komitet podsjeća državu potpisnicu da snosi krajnju odgovornost za primjenu Pakta na svim nivoima vlasti, uključujući kantone i opštine. On preporučuje da država potpisnica preduzme sve potrebne mjere kako bi osigurala uživanje prava zagarantovanih Paktom bez obzira na mjesto prebivališta. Komitet posebno preporučuje da država potpisnica:

(a) Uskladi zakonodavne i mjere politike koje su preduzete ili predviđene;

Vlade entiteta FBiH, RS i BD BiH koje imaju nadležnost za sprovođenje najvećeg broja konkretnih aktivnosti za zaštitu ranjivih grupa građana, usvojile su i provode brojne strategije i planove usmjerene na poboljšanje položaja i prava žena, djece, civilnih žrtava rata, zaštitu od nasilja u porodici, zaštitu osoba sa invaliditetom, poboljšanje pristupa zdravstvenim uslugama, osiguranje resursa za rani rast i razvoj djece, hraniteljstvo djece, unapređenje mentalnog zdravlja, unapređenje socijalne zaštite djece bez roditeljskog staranja i ekonomskog osnaživanja žena i posebno poboljšanje ostvarivanja prava i zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

U oblasti socijalne zaštite na nivou Federacije trenutno je u izradi strategija razvoja socijalne i dječije zaštite u Federaciji BiH. Sektorskom strategijom definisat će se strateški pravci daljeg razvoja sistema socijalne i dječije zaštite u Federaciji, te obezbjediti usklađenost s relevantnim strateškim dokumentima BiH, relevantnim međunarodnim dokumentima i međunarodno prihvaćenim ciljevima održivog razvoja.

Vlada Zeničko – dobojskog kantona na 132. sjednici održanoj 03.12.2021. godine, donijela je Zaključak kojim se prihvata Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice o Inicijativi za izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Vlada Zeničko – dobojskog kantona na 135. sjednici održanoj 23.12.2021. godine, donijela je Zaključak kojim se prihvata Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice o Nacrtu Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije Bosne i Hercegovine

Vlada Srednjobosanskog kantona redovno prati donošenje svih novih zakona i propisa na nivou BiH i Federacije BiH iz oblasti zdravstva i socijalne politike i prema istim usklađuje svoje zakone, propise, pod zakonske akte kako bi se isti mogli i primjenjivati

35(a) (Pravo na socijalno osiguranja)

Komitet preporučuje da država potpisnica:

- (a) Reformira svoj sistem socijalne zaštite, u cilju ublažavanja regionalnih nejednakosti i eliminisanja diskriminatornih efekata sistema na ugrožene i marginalizovane pojedince i grupe, uključujući ujednačavanje i/ili harmonizaciju različitih socijalnih davanja na lokalnom nivou i osiguravanje pravilnog i dovoljnog nivoa javnih sredstva koja će biti izdvojena za sistem socijalne zaštite;**

Harmonizacija propisa iz oblasti zdravstvene zaštite u republici Srpskoj se radi kontinuirano od 2012. godine, prava iz oblasti socijalne zaštite ostvaruju korisnici sistema socijalne zaštite, u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, a isti se ostvaruju u kontinuitetu.

U Republici Srpskoj je u junu 2022. godine, na snagu stupio novi Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/22), te je članom 28. propisano obezbjeđivanje i ostvarivanje zdravstvene zaštite populacionim i nozološkim grupama od posebnog socijalno-medicinskog značaja, u skladu sa propisima kojima je uređena oblasti zdravstvenog osiguranja.

Strategijom unapređenja društvenog položaja lica sa invaliditetom u RS 2017–2026, kao jedan od ciljeva u oblasti socijalne zaštite predviđeno je obezbjeđivanje minimalne socijalne sigurnosti lica sa invaliditetom po jednakim kriterijumima bez obzira na uzroke nastanka invalidnosti; jedna od aktivnosti za postizanje navedenog cilja je upravo unapređenje prava lica sa invaliditetom kroz uvođenje invalidnine i korak u prevenciji smještaja lica sa invaliditetom u ustanove, te podršku porodicama lica sa invaliditetom.

Ostvarivanje prava na ličnu invalidninu 2018. je regulisano odlukom Vlade RS: Odluka o odobrenju plasmana sredstava za unapređenje položaja lica sa invaliditetom naknadom za ličnu invalidninu, a u januaru 2019. donesena je nova odluka kojom se reguliše ostvarivanje prava na ličnu invalidninu u tekućoj godini. Budući da je utvrđivanje prava na ličnu invalidninu materija koja se uređuje zakonom, pristupilo se izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti.

Zakonom o dječjoj zaštiti u RS propisana su sljedeća prava: pomoć za opremu novorođenčeta, materinski dodatak, dodatak na djecu i uvećani dodatak na djecu sa smetnjama u razvoju, refundacija isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva, refundacija isplaćene naknade plate za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena radi pojačane njege i brige o djetetu sa smetnjama u razvoju, zadovoljavanje razvojnih potreba djece, pronatalitetna nakanada za trećerođeno i četvrtođeno dijete. Programom ekonomskih reformi RS za period 2018–2020. i Memorandumom zaključenim između Unije udruženja poslodavaca i Vlade RS utvrđena je obaveza Vlade RS da u trogodišnjem periodu u cijelosti preuzme troškove naknada bruto plate poslodavcima, korisnicima refundacije naknade plate iz važećeg zakona. Zakonom o dječjoj zaštiti RS poslodavcima, korisnicima prava na refundaciju naknade plate iz ovog zakona u 2019. refundiralo se u iznosu 80% bruto plate, nakon izvršene isplate naknade plate. Odredbama ovog Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dječjoj zaštiti RS propisano je novo rasterećenje poslodavaca i stvaranje boljih uslova za rad i poslovni ambijent. Predloženim odredbama ovog zakona poslodavcima, korisnicima prava na refundaciju iz važećeg zakona u 2020. biće vršena refundacija naknade plate u iznosu od 100% bruto plate, nakon izvršene isplate naknade plate radniku. Ovakvim zakonskim rješenjem smanjiće se troškovi porodiljskog odsustva zaposlenih radnica svim poslodavcima. Pored navedenog razloga za donošenje izmjena i dopuna Zakona o dječjoj zaštiti RS je i činjenica da određene kategorije nezaposlenih lica, roditelji njegovatelji ili njegovatelji, koji se brinu o djeci sa smetnjama u razvoju ili o licima sa invaliditetom nisu u mogućnosti da zasnuju radni

odnos i na taj način obezbijede sebi i porodici novčana sredstva za zadovoljavanje osnovnih životnih potrebe. Primjenom Strategije unapređenja društvenog položaja lica sa invaliditetom u RS 2017–2026, normirano je novo pravo u oblasti dječije zaštite „Naknada roditelju njegovatelju ili njegovateljku“. Propisivanje ovog prava kao zakonske materije poboljšaće se, indirektno, minimalna socijalna sigurnost djece sa smetnjama u razvoju. Novina u oblasti dječije zaštite ostvarivali bi, kao novčanu naknadu, roditelji njegovatelji ili njegovateljke koji se brinu o djeci sa smetnjama u razvoju 24 časa dnevno. Naknada roditelju njegovatelju ili njegovateljku će, poboljšati položaj njihovih porodica koje brinu o istima, unaprijedila bi se podrška biološkoj porodici a uvođenje novog prava za djecu sa smetnjama u razvoju predstavlja i prevenciju smještaja djece sa smetnjama u razvoju u ustanove socijalne zaštite. Samim tim poboljšao bi se materijalni položaj djece sa smetnjama u razvoju, a djeca ostaju u svojim porodicama. Razvoj hraniteljstva u RS baziran je na razvoju kapaciteta stručnjaka koji se bave ovom oblašću, unapređenju kompetencija i osposobljavanju za procjenu opšte podobnosti hraniteljskih porodica za kvalitetno obavljanje hraniteljske uloge i zadataka hranitelja u zadovoljavanju specifičnih potreba korisnika za koje se primjenjuje hraniteljstvo kao mjera zaštite. Najbolji interes djeteta, potreba za novim znanjima, stvaranje mreže podrške, edukacija, promocija hraniteljstva i motivacija su osnovne karakteristike procesa razvoja hraniteljstva u RS, koji će i u narednom periodu biti od suštinskog značaja. Moralni i profesionalni zadatak svih javnih institucija i pojedinaca koji rade u području zaštite djece bez roditeljskog staranja jeste da pruže adekvatnu zaštitu djeci koja odrastaju u rizičnim okolnostima i da, u tom smislu, pronađu pravu mjeru između prava svakog djeteta da odrasta u vlastitoj porodici i obaveze društva da zaštiti najbolji interes djeteta. Osmišljavanje i razvoj adekvatnog modela i sistema društvene brige o djeci, posebno djeci bez roditeljskog staranja, predstavlja izazov za društvenu zajednicu, stručnjake i profesionalce koji se bave tim pitanjima, tako da rad sa djecom bez roditeljskog staranja, i pored sadašnjeg stepena razvoja pomažućih nauka i djelatnosti, vrlo često sadrži brojna pitanja i nedoumice. Narodna skupština RS. usvojila je Prijedlog Strategije unapređenja socijalne zaštite djece bez roditeljskog staranja 2015-2020, prema kojoj oblast hraniteljstva podrazumijeva obezbjeđivanje materijalne, institucionalne i kadrovske pretpostavke za provođenje porodičnog smještaja zasnovanog na podizanju kvaliteta postojećih i uspostavljanju novih modela usluga porodičnog zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja.

Prema Zakonom o radu RS za vrijeme trudnoće, porođaja i njege djeteta, žena ima pravo na porodiljsko odsustvo u trajanju od godinu dana neprekidno, a za blizance i svako treće i naredno dijete, u trajanju od 18 mjeseci neprekidno. Taj period predstavljaju maksimalne dužine trajanja porodiljskog odsustva. Zakonodavac daje mogućnost da se roditelji djeteta sporazumiju da porodiljsko odsustvo, nakon isteka 60 dana od dana rođenja djeteta, umjesto majke nastavi da koristi zaposleni otac djeteta. Ono što treba naglasiti je da otac djeteta/djece, isključivo supsidijarni korisnik prava na porodiljsko odsustvo. Stoga, on stupa u pravo, umjesto majke (svoje žene), pod istim uslovima koja važe za korištenje porodiljskog odsustva, i ima pravo samo na preostali dio neiskorišćenog porodiljskog odsustva žene. To znači da otac djeteta može koristiti maksimalno preostalih devet odnosno 15 mjeseci odsustva (28 + 60 dana – žena je morala prethodno iskoristiti). Otac djeteta/djece koji nije zaposlen ne može ni biti korisnik prava na porodiljsko odsustvo. Za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva, žena ima pravo na naknadu plate u visini prosječne plate koju je ostvarila u toku posljednjih 12 mjeseci prije počinjanja porodiljskog odsustva. Iz navedene odredbe proizilazi da se prilikom utvrđivanja naknade plate za porodiljskog odsustvo, uzimaju plate koje je žena ostvarila u posljednjih 12

mjeseci. Naknada se mjesečno usklađuje sa rastom prosječnih plata u RS, što praktično znači da koliko se procentualno poveća prosječna plata u RSj, prema podacima Zavoda za statistiku RS, za toliki procentualni dio će doći do korekcije (uvećanja) naknade plate. U slučaju da žena nije ostvarila platu za svih posljednjih 12 mjeseci, naknada plate iznosi u visini plate koju bi ostvarila da je bila na radu. Pravo na naknadu plate za vrijeme porodiljskog odsustva imaju i usvojilac djeteta ili lice kome je nadležni organ starateljstva povjerio dijete na staranje i njegu. Naknada plate za vrijeme porodiljskog odsustva ostvaruje se na teret Javnog fonda za dječiju zaštitu RS. Obračun i isplatu naknade plate vrši poslodavac istovremeno sa obračunom i isplatom plate i ostalim radnicima. Nakon što platu isplati, podnosi zahtjev za refundaciju plate Javnom fondu za dječiju zaštitu RS.

u Oblasti socijalna zaštita, sigurnost i podrška, u strateškom cilju kao mjera predviđeno je definisanje minimuma socijalne sigurnosti za lica sa invaliditetom, kao i u „Strategiji za unaprjeđenje položaja starijih lica u Republici Srpskoj za period od 2019 do 2028. godine“, u Strateškom cilju 1. Smanjenje siromaštva kod starijih lica, predviđena mjera Utvrđivanje minimuma socijalne sigurnosti.

Oblast socijalne zaštite je u isključivoj nadležnosti entiteta, a sve po ustavnom osnovu za donošenje Zakona o socijalnoj zaštiti koji je sadržan u amandmanu XXXII član 68. tačka 12. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje socijalnu zaštitu stanovništva.

Pravo na jednokratnu novčanu pomoć je jedno od učestalijih prava koja se koriste u sistemu socijalne zaštite Republike Srpske, a svrha ovog prava je u tome da se obezbijedi adekvatan, efikasan i brz odgovor sistema, odnosno nadležnog centra za socijalni rad, na trenutnu socijalnu potrebu u kojoj se nalazi pojedinac ili porodica. Zakonom o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22), članom 54. stav 1., a u vezi sa članom 18. tačka b) pod 8. Zakona o socijalnoj zaštiti propisano je da se pravo na jednokratnu novčanu pomoć obezbjeđuje pojedincu, članovima porodice i porodici u cjelini, koji se trenutno nađu u stanju socijalne potrebe zbog siromaštva, dugotrajne nezaposlenosti, pretrpljene elementarne nepogode, ratnog stradanja, izbjeglištva, migracije, repatrijacije, smrti jednog ili više članova porodice, dugotrajnog liječenja, izdržavanja kazne, otpusta iz ustanove ili drugih nepredvidivih okolnosti. Stavom 2. člana 54. Zakona propisano je da iznos jednokratne novčane pomoći u toku kalendarske godine ne može biti veći od tromjesečnog iznosa novčane pomoći za korisnike iz člana 24. ovog Zakona, a prema broju članova porodice. Kao posebno značajno, stavom 3. je propisano da, izuzetno, direktor Centra za socijalni rad, zbog posebnih okolnosti može odobriti jednokratnu novčanu pomoć u većem iznosu od iznosa utvrđenog u stavu 2., s tim da ne smije biti veći od trostrukog iznosa iz stava 2. prethodno navedenog člana. Pojedina prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti u 2021. godini i pravo na jednokratnu novčanu pomoć u 2021. godini ostvarilo je ukupno 9.152 korisnika.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 30/10, 102/12 i 94/19) uređuju se posredovanje u zapošljavanju, nosioci funkcije posredovanja u zapošljavanju, zapošljavanje na javnim radovima, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, prava nezaposlenih lica i uslovi za njihovo ostvarivanje, te druga pitanja od značaja za organizovano zapošljavanje u Republici Srpskoj. U primjeni ovog Zakona, drugih propisa i akata Zavoda i drugih organizacija koje obavljaju određene poslove zapošljavanja, nijedno lice ne može biti diskriminisano zbog: rase, boje kože, pola, jezika,

religije, političkog ili drugog mišljenja i opredjeljenja, etničke ili socijalne pripadnosti ili porijekla, imovnog stanja, članstva ili nečlanstva u sindikatu, političkoj organizaciji ili udruženju, kao i stanja fizičkog ili mentalnog zdravlja, ako uslovi posla to dozvoljavaju, ili bilo koje druge okolnosti koja nije u skladu sa principom ravnopravnosti građana pred zakonom.

Kada su u pitanju pomenute prepreke ostvarivanju prava na rad u BiH, vezano za povratnike, JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske ističe da sva lica prijavljena na evidenciju nezaposlenih ostvaruju ista prava. Rokovi za prijavu na biro, kad je u pitanju Republika Srpska, ne mogu biti prepreka za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje. Izmjenom zakonske regulative nezaposlenost više nije osnov za prijavu na zdravstveno osiguranje. Građani koji su preko Zavoda za zapošljavanje ostvarivali pravo na zdravstveno osiguranje, umjesto u Zavod, dolaze direktno u Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske radi mogućnosti prijave na zdravstveno osiguranje.

Zavod za zapošljavanje kao ključne aktivnosti definiše mjere aktivne politike čiji je osnovni cilj da doprinesu podizanju nivoa aktivnosti na tržištu rada, stimulisanju zapošljavanja kao i povećanju ukupne zaposlenosti. Kada su u pitanju programi zapošljavanja, samozapošljavanja, obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije i dr. u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i Strategijom zapošljavanja Republike Srpske 2021-2027. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 4/22), Vlada Republike Srpske donosi godišnje akcione planove zapošljavanja u kojima su definisane mjere, konkretne aktivnosti, ciljne grupe, indikatori učinka, vremenski okvir, nosioci aktivnosti, potrebna sredstva i njihovi izvori.

Povratnici nisu izdvojeni kao posebna ciljna grupa već im je učešće u programima zapošljavanja omogućeno na istoj osnovi kao i ostalim ciljnim grupama koje prepoznaje Strategija zapošljavanja 2021-2027. godine, akcioni planovi zapošljavanja i pojedinačni programi zapošljavanja.

U Federaciji BiH, Ustavom Federacije BiH, odredbom člana II.2. n) utvrđeno je da sve osobe na teritoriji Federacije BiH uživaju pravo na socijalnu zaštitu. Shodno odredbi člana III.2. e/, u vezi sa članom III (3) Ustava Federacije BiH, utvrđeno je da, federalna vlast ima pravo utvrđivati politike i donositi zakone koji se tiču socijalne politike.

Prema odredbama člana III.2. e) i člana III.3(1) Ustava Federacije BiH, federalna vlast i kantoni su zajednički nadležni za socijalnu politiku. Tu nadležnost ostvaruju zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi. Kantoni u ovoj oblasti imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III.3. (4)), kao i provoditi socijalnu politiku i uspostavljati službe socijalne zaštite (član III. 4.j.).

Ostvarivanje prava na socijalnu zaštitu u Federaciji BiH reguliše Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04,39/06,14/09,45/16 i 40/18) kao osnovni zakon. Obzirom na Ustavom utvrđenu zajedničku nadležnost federalne i kantonalne vlasti u oblasti socijalne zaštite u Federaciji BiH, pored navedenog zakona egzistiraju kantonalni propisi o socijalnoj zaštiti, doneseni na osnovu naprijed navedenog zakona, kojima se bliže uređuju uslovi, način, postupak i finansiranje prava iz socijalne zaštite.

Zakon o hraniteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („ Službene novine Federacije BiH“, broj 19/17) čija je primjena počela u martu 2018. godine, kojim se na sistematski način uređuje pravo na smještaj u drugu porodicu, koje je do donošenja navedenog zakona bilo regulisano Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („ Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04,39/06,14/09,45/16 i 40/18). Zakonom se omogućava razvijanje hraniteljstva i u onim kantonima federacije BiH gdje to do sada nije bio slučaj. Donošenjem Zakona stvorene su pretpostavke za osiguranje jednakog kvaliteta i jednakog pristupa uslugama hraniteljstva na području cijele Federacije Bosne i Hercegovine, obzirom na jednake procedure identifikacije kao i unificiranu metodu odabira i edukacije hranitelja. Također stvara se jedinstven sistem praćenja njihovog rada u svim kantonima, koji ranije nije postojao. Utvrđivanjem jedinstvenog minimuma za budžetsko finansiranje hraniteljstva na području Federacije BiH izjednačene su naknade za hraniteljstvo. Zakonom su definisana četiri oblika hraniteljstva (tradicionalno, specijalizovano, hitno i povremeno) čime su obezbjeđene pretpostavke za realizaciju hraniteljstva prema potrebama hranjenika. Zakon propisuje konstantne edukacije hranitelja što do sada nije bio slučaj. Sve navedeno, uz sveobuhvatno i sistematično promovisanje hraniteljstva, osnov je za povećanje broja lica koja se žele angažovati u svojstvu hranitelja, a time i povećanje broja djece i odraslih smještenih u hraniteljsku porodicu, što u konačnici doprinosi njihovoj punoj socijalizaciji i kada su djeca u pitnju zdravom odrastanju.

Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/21) koji je stupio na snagu 30.09.2021. godine, a primjenjuje se od 30.12.2021. godine. U skladu sa odredbama predmetnog Zakona doneseni su Uputstvo o dokumentaciji kojom se dokazuje status roditelja njegovatelja u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/22) i Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o roditeljima njegovatelja u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/22). Donošenjem predmetnog Zakona intencija zakonodavca je bila da se na sistemski način riješi pitanje statusa roditelja njegovatelja osoba s invaliditetom, koji prema postojećem stanju, u velikom broju slučajeva sami preuzimaju brigu i posao njegovatelja, stručnjaka i odgajatelja svoje djece, pri čemu im je onemogućeno osnovno pravo na rad zbog potrebe da svojoj djeci osiguraju 24 satnu brigu i njegu. Također, Zakon je donesen i u cilju prevencije institucionalizacije osoba s invaliditetom u slučajevima kada roditelji smještaju osobu s invaliditetom u ustanovu kako bi ostvarili egzistenciju porodice. Status roditelja njegovatelja Zakonom je definisan za one roditelje koji jjeuju osobu s invaliditetom koja nije u stanju da samostalno obavlja osnovne životne potrebe definisane članom 2. stav (1) predmetnog Zakona i koja se prema nalazi Instituta za medicinsko vještačenje ne može osposobiti za samostalan život. Roditelj njegovatelj kojem je priznat status roditelja njegovatelja ima pravo na mjesečnu naknadu u visini iznosa neto najniže plate u Federaciji BiH U skladu sa Zakonom o radu, na koju se uplaćuju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje je i osiguranje od nezaposlenosti.

Zakon o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH (Službene novine Federacije BiH“broj: 52/22) koji je stupio na snagu 09.07.2022. godine, a početak će se primjenjivati tri mjeseca nakon stupanja na snagu. Ovim zakonom se uređuju osnovne materijalne podrške porodicama sa djecom , utvrđuju se materijalna prava za podršku porodicama sa djecom, utvrđuju se materijalna prava za podršku porodicama sa djecom (dječiji dodatak i novčana pomoć porodilji koja nije u radnom odnosu), postupak ostvarivanja

prava , uslovi i način za ostvarivanje prava , finansiranje materijalne podrške porodicama s djecom , nadzor i druga pitanja od značaja za ostvarivanje podrške porodicama s djecom u Federaciji BiH. Zakonom je utvrđeno finansiranje prava na dječiji dodatak iz budžeta Federacije BiH, kako bi se obezbjedila dostupnost i ujednačenost ovog prava na cijeloj teritoriji Federacije, nezavisno od kantona u kojem korisnik ima prebivalište.

Navedene zakonodavne aktivnosti donesene su u cilju ublažavanja regionalnih nejednakosti i eliminisanja diskriminatornih efekata sistema na ugrožene i marginalizovane pojedince i grupe, uključujući ujednačavanje ili harmonizaciju različitih socijalnih davanja na lokalnom nivou i osiguranje pravilnog i dovoljnog nivoa javnih sredstava koja će biti izdvojena za sistem socijalne zaštite.

Raspoloživi podaci u Federaciji Bosne i Hercegovine govore da je u 2017. u hraniteljskim porodicama bilo smješteno 403 djece. U 2016. taj broj je iznosio 349, a u 2015. 379. djece, naveli su iz Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Vlada i Parlament Federacije BiH su prema Ustavu Federacije BiH nositelji aktivnosti na donošenju zakona i propisa iz oblasti socijalne politike. Trenutno je u proceduri donošenje novih pojedinačnih odvojenih zakona na nivou Federacije BiH iz oblasti socijalne politike kojima bi se trebale ublažiti regionalne- kantonalne nejednakosti i eliminisati diskriminacije među građanima koji žive na području FBiH odnosno ujednačiti i harmonizirati socijalna davanja za sve građane korisnike socijalnih davanja sa područja FBiH u cilju pravilnijeg korištenja javnih sredstava koja izdvajaju za socijalnu zaštitu.

45 (b) (pandemija COVID-19)

Komitet je zabrinut zbog nedostatka efikasnih mjera preduzetih za suzbijanje širenja virusa, kontinuiranog rasta broja oboljelih od korona virusa i vrlo visoke stope smrtnosti od virusa, koja je jedna od najviših u svijetu. Takode je zabrinut što je stopa vakcinacije i dalje veoma niska (oko 12 procenata) dok se velika količina vakcina ne koristi i odlazi u otpad (čl. 12).

44. Komitet preporučuje da država potpisnica pojača napore u sprječavanju i obuzdavanju širenja koronavirusa, posebno da:

(b) Ojača svoje napore da olakša univerzalni i jednak pristup testiranju, liječenju i vakcinaciji na KOVID-19 i da pojednostavi administrativne i medicinske procedure

Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH do (11. Novembra 2021) je stiglo ukupno 3.27 miliona doza vakcina.

Veliki problem u adekvatnom i relevantnom praćenju procesa vakcinacije u BiH predstavlja činjenica da se ovi podaci prikupljaju na više instanci te da ne postoji jedinstvena centralna baza podataka o vakcinisanim osobama u BiH. Podaci koji se objavljuju na stranim statističkim portalima kada je riječ o BiH u većini slučajeva nisu blagovremeni upravo iz razloga nepostojanja jedinstvene evidencije. Tako je, prema podacima portala Ourworldindata, 4. decembra u BiH procenat vakcinisanih dvjema dozama vakcine iznosio 22%, dok podaci nakon tog datuma za našu zemlju ne postoje.

Ipak, zvanični podaci koji postoje ukazuju na to da se odziv stanovništva na vakcinaciju protiv COVID-19 razlikuje u pojedinim dijelovima BiH.

Prema posljednjim podacima Zavoda za javno zdravstvo FBiH (ZZJZ FBiH) o provedenoj imunizaciji u ovom entitetu, zaključno sa 2. Januarom 2022. u Kantonu Sarajevo (KS) je objema dozama vakcine protiv COVID-19 vakcinisano 41% stanovništva, dok je nešto više od 3% primilo i treću dozu. U Bosansko-podrinjskom kantonu (BPK) je 42,4% stanovništva vakcinisano prvom dozom, a 2,3% trećom dozom vakcine. Međutim, kako su još u oktobru prošle godine za Istinomjer potvrdili iz ZZJZ FBiH, izvještaji ne uključuju podatke o osobama vakcinisanim izvan BiH, jer ih svi kantoni nisu dostavili. Ipak zabrinjava podatak da u čak četiri kantona procenat vakcinisanih ne doseže ni 20% – Posavskom (17,8%), Unsko-sanskom (16,4%), Kantonu 10 (12%) i Zapadno hercegovačkom (11,5%).

Kanton	Ukupan broj vakcinisanih u Federaciji BiH po kantonima (period 08.03.2021. - 02.01.2022. godine)								Ukupan broj vakcinisanih u Federaciji BiH po kantonima (53. sedmica - period 27.12.2021. - 02.01.2022. godine)						
	Ukupan broj stanovnika sa navršениh 18 godina do 85+	Ukupno administriranih doza vakcina protiv COVID-19	Vakcinisani prvom dozom	Vakcinisani drugom dozom	Vakcinisani trećom dozom	% vakcinisanih prvom dozom	% vakcinisanih drugom dozom	% vakcinisanih trećom dozom	Ukupno administriranih doza vakcina protiv COVID-19	Vakcinisani prvom dozom	Vakcinisani drugom dozom	Vakcinisani trećom dozom	% vakcinisanih prvom dozom	% vakcinisanih drugom dozom	% vakcinisanih trećom dozom
Unsko-sanski	219.955	80.173	41.461	36.134	2.578	18,85	16,43	1,17	902	136	361	405	0,06	0,16	0,18
Posavski	35.731	14.575	7.069	6.370	1.136	19,78	17,83	3,18	75	12	25	38	0,03	0,07	0,11
Tuzlanski	361.714	245.178	123.050	114.634	7.494	34,02	31,69	2,07	3.425	585	1.816	1.024	0,16	0,50	0,28
Zeničko-dobojski	290.693	175.173	88.146	82.660	4.367	30,32	28,44	1,50	2.611	360	1.501	750	0,12	0,52	0,26
Bosansko-podrinjski	18.939	17.233	8.743	8.046	444	46,16	42,88	2,34	180	48	87	45	0,25	0,46	0,24
Srednjo bosanski	204.956	109.350	54.143	51.880	3.327	26,42	25,31	1,62	1.205	169	541	495	0,08	0,26	0,24
Hercegovačko-neretvanski	180.160	91.065	47.026	41.095	2.944	26,10	22,81	1,63	465	63	134	268	0,03	0,07	0,15
Zapadno hercegovački	76.538	18.866	9.316	8.813	737	12,17	11,51	0,96	377	61	146	170	0,08	0,19	0,22
Sarajevski	343.451	303.206	149.492	141.992	11.722	43,53	41,34	3,41	3.977	364	791	2.822	0,11	0,23	0,82
Kanton 10	68.591	17.994	9.316	8.252	426	13,58	12,03	0,62	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00
UKUPNO	1.800.728	1.072.813	537.762	499.876	35.175	29,86	27,76	1,95	13.217	1.798	5.402	6.017	0,10	0,30	0,33

*Podatci o ukupnom broju stanovnika u dobi od navršениh 18 do 85+ godina – izvor Federalni zavod za statistiku

*Nisu dostavljeni podaci iz K10

prema biltenu vakcinacije Zavoda za javno zdravstvo KS (ZZJZ KS), udio stanovništva starijeg od 18 godina vakcinisanog objema dozama vakcine je do 10. januara iznosio 55,2%, dok je booster dozu vakcine primilo 5,7% stanovništva KS.

Kanton Sarajevo vikendima kontinuirano provodi vakcinaciju u tržnim centrima, te je na ovaj način do sada vakcinisano više hiljada građana/ki ovog kantona, a na sličan su način vakcinacije provođene i u Tuzli i Mostaru.

U Republici Srpskoj, prvu dozu vakcine protiv COVID-19 je do 21. decembra 2021. primilo oko 40% građana/ki RS, njih 33,5% vakcinisano je objema dozama, a treću ih je primilo oko 4%.